Ion BURUIANĂ

Institutul de Filologie al AŞM
(Chişinău)

VLADIMIR CURBET – PROTECTOR, VALORIFICATOR, PROMOTOR ŞI POPULARIZATOR AL FOLCLORULUI LITERAR

Vladimir Curbet – protector, valuater, promoter and popularizer of the literary folklore

Abstract. This article is assigned to the contribution of the People's Artist of Republic of Moldova and of the ex-Soviet Union, the State Prize Laureate of RM and ex-U.S.S.R., world renowned choreographer, distinguished scholar, artistic director and first ballet master of the State Academic Ensemble of Folk Dances „Joc" Vladimir Curbet to the valuation and polarization of the Moldavian literary folklore.

Keywords: choreographer, folklorist, protector, gatherer, editor, researcher, promoter, popularizer, popular creation, talent, books, articles, interviews.

Despre Vladimir Curbet, Artist al Poporului din republică şi din fosta Uniune Sovietică, laureat al Premiului de Stat din R.M. şi din ex-U.R.S.S., Cavaler al Ordinului Republicii, Cetăţean de Onoare al Chişinăului, coregraf cu renume mondial, strălucit om de cultură, director artistic şi prim-maestru de balet al Ansamblului Academic de Stat de Dansuri Populare „Joc", care, împreună cu formaţia pe care o conduce de aproape şase decenii, ne-a dus faima în toată lumea, cucerind simpatia şi ovaţiile a milioane de spectatori, s-au scris şi s-au spus cuvinte dintre cele mai elogioase. Că este „un coregraf total" [1, p. 124], „un mister", „bun gospodar", „mare şi veritabil artist" [2, p. 6], „o instituţie folclorică" [3, p. 4], „un fenomen" [4, p. 3], „artist de formaţie enciclopedică" [5, p. 3], „un Eminescu al dansului" [6, p. 3], „profesorul de dans al întregii Basarabii" [7, p. 1], „epoca de aur a dansului nostru popular", „un academician al folclorului", „maestru nepereche" [8, p. 6], „o inimă din creştet până-n tălpi" [9, p. 175], „unicul", „mag" [10, p. 6], „un zeu al dansului popular" [11, p. 8], „legendă vie, o celebritate incomensurabilă în arealul culturii naţionale" [12, p. 6], „mărgăritar al talentului popular", „titan-valorificator al dansului şi cântului popular" [13, p. 6] ş.a.m.d.

Ceea ce i-a adus acestui talent de excepţie celebritatea este, precum bine se ştie, coregrafia, profesionalismul său, performanţele obţinute în rezultatul muncii enorme cu ansamblul în care activează din anul 1957 şi alături de care, cu multă pricepere şi exigenţă, a făcut istorie.

Mai puţini însă ştiu că această somitate, clasic în viaţă al dansului nostru popular, unul dintre cei mai buni coregrafi români din toate timpurile, este şi un folclorist de prestigiu.

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)

Folclorul literar, în special poezia lirică, dar şi alte specii ale literaturii populare moldoveneşti s-au aflat în atenţia şi preocupările domnului Vladimir Curbet pe parcursul întregii sale vieţi.

De o valoare deosebită este însăşi poziţia, atitudinea sa faţă de creaţia populară.

Fiind un mare îndrăgostit şi admirator al acesteia, ne îndoim că am mai putea găsi pe cineva în republică care cu atâta pasiune şi interes ar milita pentru ea, ar preţui-o, apăra-o, promova-o, ar manifesta mai multă atenţie, fidelitate, grijă şi respect faţă de ea ca Domnia Sa.

Pare de-a dreptul un miracol, ceva de necrezut, greu de imaginat că în timpurile noastre ruşinoase, de decădere totală, de mizerie şi iresponsabilitate, din fericire, se mai găseşte cineva care cu atâta înţelegere şi sinceritate, cu atâta durere şi abnegaţie mai demonstrează faţă de creaţia populară înălţime, inteligenţă, demnitate şi verticalitate.

Din acest punct de vedere maestrul Curbet ar putea fi considerat drept un model de atitudine faţă de creaţia noastră populară.

Judecaţi şi dumneavoastră: „Noi nu avem bogăţiile americanilor. Nu avem tehnica perfecţionată a japonezilor. În schimb, avem o creaţie folclorică fără seamăn, care constituie averea noastră naţională şi aparţine tuturor românilor. Ea este tot ce avem mai sfânt şi mai de preţ în casa noastră. Tocmai de aceea trebuie s-o păstrăm şi s-o apărăm” [14, p. 72].

Originale şi pline de învăţăminte sunt, după părerea noastră, şi alte consideraţii ale Domniei Sale despre folclor şi despre însemnătatea acestuia. Propunem atenţiei cititorului doar două dintre ele. De exemplu:

„Folclorul plaiului românesc, de altfel ca şi cel al altor popoare, alină durerile şi necazurile, atenuează tristeţea şi melancolia, tămăduieşte şi cicatrizează rănile sufletului, stinge ura, potoleşte duşmăniile, apropie inimile oamenilor într-o caldă înfrăţire, unindu-i şi făcându-i să se simtă parte a aceluiaşi corp, membri ai aceleiaşi naţiuni” [14, p. 118].

Ca o completare a gândului expus în citatul de mai sus, în unul din interviurile acordate ulterior autorul adaugă:

„Creaţia populară are darul de a modela omul, de a-l transforma, de a-l face mai frumos, mai bun şi de a-l înzestra cu înţelepciune, curaj, rezistenţă. Ea îi trezeşte dragostea faţă de tot ce-i al nostru – limbă, istorie, obiceiuri, tradiţii” [15, p. 266].

Ca subtil cunoscător al domeniului, dl Vl. Curbet a regretat întotdeauna că la noi creaţiei populare niciodată nu i s-a acordat atenţia cuvenită. L-a durut mereu neglijenţa responsabililor faţă de această avuţie naţională şi, nevăzând, practic, nicio şansă de îmbunătăţire a stării proaste de lucruri prin schimbarea de atitudine a conducerii în politica culturală a statului, a mizat mai mult pe patriotismul şi noblеţea specialiştilor şi entuziaştilor. Iată ce crede Domnia Sa că ar trebui de făcut în această situaţie:

„Oamenii care mai ţin la folclor să se grăbească până mai există folclorul şi să culeagă cât mai multe jocuri populare, cântece, muzică, obiceiuri, port naţional şi să le prezinte în culegeri, cărţi şi monografii celor mulţi, însetaţi de arta populară, dornici de frumos, fiindcă folclorul îndulceşte clipa omului, viaţa lui atât de asuprită în acest secol zbuciumat, automatizat şi mecanizat” [16, p. 4].

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)

Un indiciu concludent al înălțimii intelectuale, profesionale, morale etc. a distinsului om de artă este şi faptul că Domnia Sa e mereu frământat nu numai de prezentul creației populare, ci şi de gândul chinuitor: „Dar ce va fi cu ea mâine? Ce lăsăm noi urmaşilor?”

„Suntem datori, scrie artistul, să păstrăm datinile, cântecele şi jocurile noastre populare, să le înfrumusețăm, să le popularizăm şi să le transmitem generațiilor tinere ca o moştenire pururi actuală (…) Cântecele, jocurile, obiceiurile, aceste mărgăritare folclorice, adunate în cărți, ar deveni obiectul de admirație al tuturora. Repetăm că este o datorie a noastră să le înregistrăm şi să le ferim de colbul uitării” [17, p. 40].

„Suntem datori! Trebuie!” – aşa poate gândi numai un adevărat patriot, un om ales, o mare conştiință.

Tot Vl. Curbet este cel care după marile evenimente de la sfârşitul anilor ’90 a pledat insistent pentru înființarea unei reviste de specialitate.

„La ora actuală, scria reputatul artist, avem nevoie ca de aer, apă, pâine, libertate şi independență de o revistă folclorică de muzică, poezii, dansuri, obiceiuri populare” [16, p. 4].

Întrebat odată ce l-a îndemnat să scrie, maestrul a răspuns respectuos:

„Folclorul m-a îndemnat, el, care trebuie să fie păstrat cu sfințenie şi cu dragoste. Ce jalnic tablou vom lăsa viitorului dacă tot ce a creat mai minunat harnicul nostru popor, mai muncitor ca albina şi furnica, poate într-o zi să dispară” [18, p. 4].

De unde vine această mare şi sinceră dragoste pentru creația populară?

Ea se explică, credem, în primul rând, prin mediul folcloric foarte favorabil în care s-a născut şi a crescut, prin educația primită, dar şi prin harul deosebit cu care a fost înzestrat de la natură viitorul coregraf, etnograf şi folclorist.

„Dragostea pentru folclorul românesc, ne mărturiseşte ilustrul artist, îşi are sorgintea la strămoşii mei, în satul meu de baştină Susleni, la bunica Anghelina, care ştia o mulțime de poveşti, una mai frumoasă decât alta, numeroase cântece, doine de dor, de jale, de dragoste şi înstrăinare. Nu era zi ca bunica Anghelina să nu-mi cânte sau să nu-mi spună o poveste, să nu-mi aducă ca exemplu vreun proverb sau vreo zicătoare plină de înțelepciune. Ascultam cu atenție spusele ei şi, ce-mi părea că e demn de neuitare, notam într-un caiet. La început făceam acest lucru dintr-o pornire neînțeleasă. Mai târziu mi-am dat seama de comoara pe care mi-a încredințat-o bunica Anghelina. Cu anii am căutat să sporesc această comoară, plecându-mi urechea la mărturisirile multor bătrâni care păstrau cu sfințenie această avere a neamului” [15, p. 266].

O mare influență asupra copilului şi adolescentului Curbet l-a avut şi faptul că la nici 7 ani împliniți a fost luat trompetist, la egal cu ceilalți lăutari, în vestita orchestră a tatălui său, Cozma Curbet – lucru care l-a făcut să cutreiere zeci de sate, cântând pe la o mulțime de nunți, hore, petreceri, cumătrii ş.a., să vadă şi să audă multe.

Date interesante din viața şi biografia sa de creație, inclusiv despre începuturile sale de culegător de folclor, iar mai târziu şi de autor de cărți, aflăm chiar de la el:

„De la 7 ani am cântat la peste 200 de nunți şi 200 de hore, iar de la 12 ani deja îmi notam prin carnețele, caiete tot ce vedeam şi auzeam frumos (doine, cântece, dansuri populare), iar la 18 ani montam dansuri”… [5, p. 3].

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)

Sau:

„Îndemnul de a culege folclor şi de a scrie cărți au pornit din dragostea nețărmurită față de comoara spirituală a poporului nostru, față de perlele folclorice, care mai există pe întregul cuprins al plaiului” [14, p. 67].

Cea mai mare contribuție a dlui Vladimir Curbet la culegerea şi publicarea folclorului literar o constituie cartea „Tot cu cântul mă mângâi”, Chişinău, „Literatura artistică”, 1984 – prima sa lucrare de acest fel.

Pentru a-şi iniția cititorul în ceea ce i se propune, în introducere la ea alcătuitorul scrie:

„De când mă ştiu îmi sunt dragi cântecele şi jocurile noastre populare. Le-am învățat mai întâi de la mama, de la tata, de la vecini, de la satul întreg, iar mai târziu – de la interpreți şi cunoscători de folclor de prin satele de prin părțile Orheiului şi din toată Moldova. Le-am studiat cu o deosebită plăcere şi le-am notat de la oameni înzestrați cu un fin auz muzical, oameni îndrăgostiți de meleag, de zestrea noastră spirituală, de cântec şi de frumos” [19, p. 3].

Tot aici sunt aduse şi alte informații prețioase referitoare la alcătuirea, conținutul volumului, scopul publicării lui ş.a., ca, de exemplu:

„Anume pe la hore, nunți, petreceri, clăci, spectacole folclorice şi şezători am auzit cele mai frumoase doine şi melodii autentice moldoveneşti. Iubind cu tot sufletul cântecele populare, care izbucnesc totdeauna ca un izvor limpede din simțurile oamenilor, le-am păstrat cu sfințenie şi le aştern aici cu mare drag, pentru cei care ştiu să prețuiască dorul, dragostea, durerea, amărăciunea, pentru toți însetații de frumos şi de artă autentică” [19, p. 11].

Culegerea e alcătuită din trei părți şi cuprinde 8 variante baladice, 421 de doine şi cântece, împărțite în 12 grupe tematice, şi 20 de cântece de ritual. În total – 449 de texte, toate însoțite de note muzicale.

În volum sunt incluse creații folclorice din toate zonele republicii, din nordul Bucovinei, Transnistria şi sudul Basarabiei, înregistrate între anii 1937-1983.

Despre valoarea culegerii ne vorbesc şi aprecierile înalte apărute în presă după publicarea ei.

„Se poate afirma, scria jurnalistul Alexandru Donos, că actualmente aceasta e cea mai impunătoare culegere de lirică populară, alcătuită de un entuziast al cărui suflet e strâns legat de zestrea spirituală a norodului” [20, p. 7].

Cu un cuvânt de laudă la adresa alcătuitorului volumului au venit şi folcloriştii Grigore Botezatu şi Andrei Hâncu:

„Suntem bucuroşi să constatăm că prin alcătuirea şi editarea colecției menționate Vladimir Curbet se dovedeşte a fi şi un folclorist prestigios în planul publicării şi deci înveşnicirii cântecului popular liric, unei serii de variante baladice şi alte creații folclorice” [21, p 4].

În viziunea poetului Grigore Vieru, „culegerea de cântece populare (poate cea mai fundamentală) «Tot cu cântul mă mângâi» e fără de preț” [2, p. 6].

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)

Pentru poetul-academician Andrei Lupan volumul lui Vladimir Curbet e „o carte rară, întocmită într-un fel care te uimeşte de-a dreptul. (…) «Tot cu cântul mă mângâi» e o mare carte a unui împătimit cultivat, afundat de ani şi ani, pe o viaţă întreagă, în oceanul îndrăgit al căutărilor sale” [22, p. 4].

De o înaltă apreciere s-a bucurat culegerea lui Vladimir Curbet şi din partea criticului literar Ion Ciocanu.

„Fără să minimalizăm activitatea folcloriştilor de profesie, scria Domnia Sa, menţionăm că mai sus-pomenita carte („Tot cu cântul mă mângâi” – *I.B.*) a adeverit cu tot arsenalul de dovezi un mare folclorist de vocaţie” [4, p. 3].

Este de remarcat şi faptul că în avizul manuscrisului cărţii, prezentat la 3 februarie 1984 editurii „Literatura artistică”, unde a apărut culegerea, etnologul Tudor Colac considera aceasta viitoare carte drept o „uimitoare colecţie de folclor” [23, p. 132].

Cuvinte frumoase despre importanta apariţie editorială şi despre alcătuitorul ei au mai scris: Ion Ciocanu [24, p. 4], Nicolae Bătrânu [25, p. 4], Eleonora Florea [26, p. 7], Andrei Vartic [27, p. 7].

În anul 1985, în nr. 3 al revistei „Moldova”, p. 15-22, sub genericul „Cine-a zis doina dintâi”…, Vl. Curbet mai publică o serie de creaţii folclorice culese de-a lungul timpului, altele decât cele din culegerea la care ne-am referit.

Precedate de un scurt cuvânt introductiv, cele 67 de cântece populare şi de ritual, înscrise între anii 1939-1973 din acelaşi spaţiu geografic – Basarabia, nordul Bucovinei şi Bugeac, sunt împărţite în 8 grupe tematice.

Criteriul principal de care s-a condus folcloristul la selectarea şi prezentarea textelor, ca şi a celor publicate anterior, a fost valoarea acestora.

Multe dintre ele, după cum se menţionează în informaţia de la sfârşitul textelor, au fost înscrise la nunţi, clăci, şezători, petreceri etc.

În cuvântul introductiv – „Mărgăritarele spiritului nostru” – culegătorul îşi exprimă aceeaşi grijă şi atenţie faţă de creaţia noastră populară pe care le-a avut întotdeauna:

„Cântecul popular, scrie Domnia Sa, ca şi întreg folclorul nostru moldovenesc, se cere imprimat şi păstrat pe discuri, în imagini de film, în mostre de muzeu, în cărţi şi fotografii, ca să-şi afle cale spre cei din veacurile viitoare şi să-i emoţioneze cum ne emoţionează pe noi astăzi piramidele Egiptului sau «Iliada» lui Homer” [28, p. 17].

În anul 2012 Vladimir Curbet publică o nouă carte de poezie lirică populară – „Dulce, cântecul de dor”, un florilegiu de cântece populare moldoveneşti.

Culegerea este dedicată părinţilor dumisale – Cozma şi Vasilița Curbet.

Însoţit de un scurt studiu introductiv – „Revenirea la vatra străbună” şi de unele consideraţii generale despre poezia noastră lirică populară – „Din comorile cântecului popular”, volumul cuprinde 109 texte şi, ca şi în prima sa culegere alcătuită, toate însoţite de note muzicale.

Meditând cu nostalgie asupra uneia dintre primele sale iubiri – baştina, autorul vine cu un şir de dulci amintiri despre copilăria şi adolescenţa sa, rămase departe în urmă în timp, despre oamenii dragi şi valorile lor, sărbătorile, nunţile, tradiţiile şi obiceiurile, horele, cântecele, flăcăii şi fetele satului din acea perioadă, primii paşi pe tărâmul artei,

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)

despre cunoscătorii de folclor din Susleni şi din alte localităţii ale republicii, de la care a învăţat o mulţime de dansuri, cântece ş.a., despre rolul şi importanţa acestora în munca ulterioară cu ansamblul „Joc” ş.a., dar, cu multă durere în suflet, şi despre ceea ce a dispărut sau dispare din creaţia populară. Reproducem numai o singură cugetare a autorului în această privinţă:

„Astăzi mă mir că tineretul nostru de la sate este atât de pasiv şi de indiferent faţă de jocurile şi cântecele străbune. Mă întreb şi vă întreb, ce se întâmplă cu jocul popular, cu cântecul popular, cu portul nostru naţional, cu obiceiurile tradiţionale şi alte creaţii spirituale ale neamului?” [29, p. 8].

Având în vedere starea precară de lucruri în arta şi cultura noastră la etapa actuală, atitudinea departe de a fi cea necesară, de altfel, ca întotdeauna, a autorităţilor faţă de cultura naţională, pentru a salva măcar ceva din ceea ce se mai poate, autorul vine cu o rugăminte:

„Vă îndemn pe toţi, dacă ştiţi o poveste, o legendă, un dans, o doină, un cântec, o datină sau un obicei străvechi, scoateţi-le în văzul lumii! Să mărim averea naţională!” [29, p. 10].

Ceea ce am vrea să remarcăm în mod special este faptul că maestrul Curbet se dovedeşte şi aici un excelent model de atitudine înţeleaptă, nobilă, sănătoasă în ceea ce priveşte cântecul popular şi folclorul nostru în genere.

Ca să nu părem subiectivi, vă lăsăm să apreciaţi dumneavoastră:

„Cântecele noastre populare sunt inepuizabile prin frumuseţea lor, prin lirismul deosebit, tematica reliefată şi diversitatea subiectelor. Ceea ce depinde de noi – să nu le izgonim din circuitul de valori spirituale, din prezentul şi viitorul nostru. Or, nemuritor este folclorul poporului nostru şi nimic nu-i în stare să-i ştirbească importanţa, locul lui în viaţa cea de toate zilele. Să păstrăm veşnic viu acest izvor dătător de puteri sufleteşti, de tinereţe fără bătrâneţe” [29, p. 16].

Analizând cele scrise sau spuse de Vladimir Curbet despre creaţia populară, nu poţi să nu ajungi la o incontestabilă concluzie: rar cine a scris sau a vorbit despre folclorul nostru aşa de frumos ca el.

Blocul de texte din ultima dumnealui culegere nu este împărţit în grupe tematice şi începe cu câteva cântece tradiţionale de nuntă, după care urmează cele lirice: păstoreşti, de dragoste, familiale, de înstrăinare şi singurătate, de dor şi jale, meditative, satirice, umoristice ş.a.

Printre creaţiile care îţi rămân automat în memorie se numără mai multe. Citâm doar câteva dintre ele: „Mama mea când m-a făcut” (p. 65), „Măi Răutule, măi” (p. 74-75), „Să nu gândească omul” (p. 82), „Dor de casă” (p. 93), „Cui îi cântă cucul sara” (p. 126-127), „Când eram la casa mea” (p. 155) ş.a.

La baza selectării textelor a stat, fireşte, calitatea lor – principiu de care alcătuitorul s-a condus totdeauna.

Nu întâmplător, într-un interviu acordat în anul 2000, folcloristul menţiona: „M-am străduit să fiu om în toate împrejurările şi să promovez politica mea «ţărănească» de a alege tot ce e frumos şi sănătos din punct de vedere moral şi artistic” [30, p. 7].

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)

Ca şi în cazurile anterioare, cântecele au fost culese din toate zonele republicii. Mai mult de jumătate au fost auzite în satul natal (multe de la mama, tata şi bunica) şi în alte localităţi din raionul Orhei.

Cartea este o nouă şi frumoasă contribuţie a dlui Vladimir Curbet la valorificarea cântecului nostru popular, are 172 de pagini şi, cu multă părere de rău, a fost editată numai într-un tiraj de 200 de exemplare.

Apariţia unei ediţii revăzute a acestei culegeri este preconizată pentru anul de faţă.

O bună parte din materialele culese pe parcursul anilor a fost inclusă în celelalte cărţi ale sale. A făcut-o cu aceeaşi dragoste şi pasiune pentru creaţia populară. Iată ce spune Domnia Sa, referindu-se la aceasta, în unul din interviurile sale:

„Mărturisesc cu toată sinceritatea că mi-au fost la fel de dragi dansurile populare ca şi cântecele populare, ca şi alte genuri ale creaţiei populare, pe care, în măsura posibilităţilor, am căutat să le descopăr pe când colindam satele din republică, notând de la diverşi cunoscători tot ce mi se părea demn de a fi înveşnicit: un dans, un cântec, o strigătură, un proverb sau o zicală, o legendă, o vorbă de duh. Cele adunate de la lume le-am inclus în cărţile care au apărut între anii 1973-2005” [15, p. 273].

Amintim că maestrul Curbet este autor a 10 cărţi de răsunet: „La vatra horelor” (1973), „Promotori ai artei populare” (1979), „Tot cu cântul mă mângâi” (1984), „Aşa-i jocul pe la noi” (1985), „La gura unei peşteri de comori” (1994), „Grai şi tradiţii ne-au unit” (2000), „Valori perene româneşti” (2003), „La vatra jocului străbun” (2005), „Ţara horelor şi a doinelor” (2007) şi „Dulce, cântecul de dor” (2012).

La altele câteva Domnia Sa este coautor.

Pentru a ne face însă o impresie mai largă despre Vladimir Curbet culegătorul şi editorul de folclor, informăm cititorii că într-un interviu acordat cu peste 20 de ani în urmă artistul spunea că avea la acea dată culese peste 5 600 de doine, balade şi melodii de joc popular, din care publicase doar 1 600 şi, dacă îi va ajunge sănătate, va continua să lucreze şi asupra celorlalte [31, p. 3].

Chiar dacă după aceea a mai editat o parte din ele (dar credem că şi a mai cules), multe materiale folclorice adunate de distinsul etnolog ani în şir rămân încă nepublicate.

Este de menţionat de asemenea faptul că Vl. Curbet s-a manifestat şi ca un bun cercetător al creaţiei populare. Temele pe care le-a abordat sunt diverse. Iată doar o parte dintre ele: „Strigăturile în dansul popular” [32, p. 1, 4; p. 4], „Doina – chintesenţă a folclorului moldovenesc” [33, p. 7], „Nunta moldovenească” [17, p. 94-147], „Consideraţii despre folclor şi despre importanţa lui”, „Individual şi colectiv în creaţia populară”, „Mioriţa”: din istoricul textului şi melodiei” [14, p. 113-118; 119-124; 134-140], „Interpreţi celebri ai cântecului popular românesc” [34, p. 167-179], „Zonele folclorice ale plaiului moldav” [9, p. 103-135] ş.a.

Toate sunt scrise pe baza materialelor folclorice culese de autor şi, bineînţeles, exprimă punctul său de vedere în subiectele abordate.

Pe lângă tot ce a făcut paralel cu coregrafia – culegerea, publicarea, cercetarea creaţiei populare ş.a., – Vladimir Curbet mai are un merit, cel de popularizare neîncetată a folclorului literar.

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)

Iată ce ne mărturiseşte despre aceasta folcloristul însuşi:

„Am studiat, am cules şi am valorificat cântece şi dansuri, strigături şi oraţii, colinde şi doine, balade şi legende, pe care le-am montat pe scena Filarmonicii sau le-am descris în cărţile ce le-am scris, le-am urcat pe scenele lumii pentru cei însetaţi de frumos” [14, p. 64].

A promovat şi popularizat creaţia noastră populară, inclusiv folclorul literar, prin munca sa asiduă de o viaţă, prin atitudinea înţeleaptă, grijulie, prietenoasă, corectă faţă de această bogăţie spirituală rămasă de la strămoşi, prin cărţile, articolele, interviurile sale ş.a.

Cele realizate de Vladimir Curbet pe parcursul lungii şi fructuoasei sale activităţi, inclusiv în ceea ce ţine de literatura populară, se datorează, în primul rând, marelui său talent, dar, indiscutabil, în şi mai mare măsură, enormei sale munci. Iar munca a fost pentru Domnia Sa totdeauna un cult. Mărturie ne sunt chiar cuvintele sale, pline de înţelepciune şi adevăr:

„Nimic nu e mai presus decât munca. Ea îţi dă vigoare şi putere, rezistenţă şi speranţă. Ea te duce spre culmile viselor şi împlinirilor. Munca este balanţa care preţuieşte cine eşti şi ce-ai făcut pentru tine şi pentru alţii, ce laşi urmaşilor. Sinonimă cu viaţa, munca a fost pentru mine speranţă, satisfacţie, datorie” [14, p. 71].

Rezumând cele expuse mai sus, conchidem că această renumită personalitate, „una dintre figurile proeminente postbelice ale spaţiului dintre Nistru şi Prut” [35, p. 6], „inegalabil om de cultură”, „omul dătător de atâtea şi atâtea frumuseţi ancestrale” [36, p. 6], „ctitor şi ocrotitor al cetăţii de cultură românească” [37, p. 89], care a ajuns la cele mai mari performanţe în coregrafie, devenind o mândrie a neamului nostru, a adus o frumoasă şi importantă contribuţie şi la valorificarea, promovarea şi popularizarea folclorului literar – lucru pentru care merită tot respectul şi recunoştinţa noastră.

Referinţe bibliografice

1. Ion Ciocanu. *Paşii lui Vladimir Curbet.* Chişinău: „Literatura artistică”, 1982.

2. Grigore Vieru. *Un mister.* În: Literatura şi arta, 19 septembrie 1985.

3. Anatol Ciocanu. *Opincile de aur.* În: Moldova suverană, 15 decembrie 1990.

4. Ion Ciocanu. *Fenomenul Vladimir Curbet.* În: Moldova suverană, 12 decembrie 1992.

5. Victor Ladaniuc. *Rădăcinile noastre sunt sănătoase*, *tari şi alimentează cu cea mai dulce sevă folclorul naţional.* În: Moldova suverană, 12 martie 1994.

6. Natalia Porubin. *Maestrul Curbet – un Eminescu al dansului popular*. În: Moldova suverană, 15 noiembrie 2000.

7. Nicolae Dabija. *Vladimir Curbet*. În: Literatura şi arta, 15 septembrie 2005.

8. Anatol Ciocanu. *Maestrul nepereche*. În: Literatura şi arta, 15 septembrie 2005.

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)

9. Mihail Gh. Cibotaru. *Maestrul*, *o inimă din creştet până-n tălpi*. În cartea: Vladimir Curbet. *Ţara horelor şi a doinelor*. Chişinău: „Pontos”, 2007.

10. Anatol Ciocanu. *Unicul: Curbet*. În: Literatura şi arta, 23 septembrie 2010.

11. Eugen Gheorghiță. *Zeul dansului popular*. În: Literatura şi arta, 20 septembrie 2012.

12. Monica Babuc, ministrul culturii. În articolul: *Serafim Belicov. Partea noastră de nume*. În: Literatura şi arta, 24 septembrie 2015.

13. Andrei Moroşanu. *Gravitaţia purităţii din cuget. Ibidem.*

14. Vladimir Curbet. *Grai şi tradiţii ne-au unit.* Chişinău: „Pontos”, 2000.

15. Vladimir Curbet. *La vatra jocului străbun*. Chişinău: „Pontos”, 2005.

16. Vladimir Curbet. *Arta trebuie salvată*. În: Moldova suverană, 13 septembrie 1991.

17. Vladimir Curbet. *La vatra horelor.* Chişinău: „Cartea moldovenească”, 1973.

18. *Sunt un ţăran*. Convorbire cu Vladimir Curbet. Interlocutor: Andrei Vartic. În: Tinerimea Moldovei, 5 decembrie 1980.

19. Vladimir Curbet. *Tot cu cântul mă mângâi*. Chişinău: „Literatura artistică”, 1984.

20. Alexandru Donos. *Adunând mărgăritare*. În: Literatura şi arta, 28 martie 1985.

21. Grigore Botezatu, Andrei Hâncu. *Comori ale sufletului popular.* În: Moldova socialistă, 9 iulie 1985.

22. Andrei Lupan. *Poezia dansului*. În: Moldova socialistă, 18 octombrie 1985.

23. Tudor Colac. *Sorcove de lumină.* Chişinău: „Litera”, 2001.

24. Ion Ciocanu. *Tot cu cântul mă mângâi*. În: Tinerimea Moldovei, 3 februarie 1985.

25. Nicolae Bătrânu. *Ritm de doină şi baladă*. În: Învăţământul public, 15 mai 1985.

26. Eleonora Florea. *Comori nepieritoare*. În: Literatura şi arta, 16 mai 1985.

27. Andrei Vartic. *O călătorie în jurul Moldovei pe aripile cântecului popular. Ibidem.*

28. În: Moldova, Nr. 3, 1983.

29. Vladimir Curbet. *Dulce*, *cântecul de dor.* Chişinău: „Pontos”, 2012.

30. *Arta se face prin spirit şi har, dar nicidecum la comandă…* De vorbă cu Vladimir Curbet, artist al poporului din Republica Moldova. În: Noi, nr. 5, 2006.

31. Vladimir Curbet. *Misiunea de a sluji artei este sensul vieţii mele.* În: Moldovanul, Nr. 8, mai 1994.

32. În: Tinerimea Moldovei, 27, 29 noiembrie 1981.

33. În: Literatura şi arta, 9 august 1984.

34. Vladimir Curbet. *Valori perene româneşti.* Tradiţii. Obiceiuri. Rapsozi populari. Chişinău: „Pontos”, 2003.

35. Tudor Palladi. *Cetăţile de scaun ale lui Vladimir Curbet*: *cântecul şi dansul*. În: Viaţa satului, 21 ianuarie 1995.

36. Mihai Morăraş. *Un generos dăruitor de frumuseţi ancestrale.* În: Literatura şi arta, 15 septembrie 2005.

37. Serafim Belicov. *Arta care ţine locul pâinii.* În: Viaţa Basarabiei, nr. 3, 2015.

BDD-A23973 © 2016 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:04:23 UTC)